

EIDSVOLL RENSEANLEGG
Rådhusgata 1 (JE)
2080 Eidsvoll

Saksbehandler:
Nora Charlotte Hein Stamsø

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Bårlidalen renseanlegg

Kontrollnummer: 2020.046.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Terje Mangerud

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:
Nora Charlotte Hein Stamsø

Andre deltagere fra virksomheten:
Tommy Mikalsen
Arnfinn Hjell
Thomas Amundsen
Zainab Hameed

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:
Anette Strømme

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Bårlidalen renseanlegg (Bårlidalen renseanlegg) den 9. september 2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 3 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten sin miljørisikovurdering er ikke oppdatert
- Virksomheten har ikke oversikt over maksuke målt som pe BOf₅
- Virksomheten mangler enkelte skriftlige rutiner i sin internkontroll

Anmerkning:

- Virksomheten må forbedre sin oversikt over fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet for arbeid med miljø

Avvik og anmerkning er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

27. oktober 2020	Nora Charlotte Hein Stamsø	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: EIDSVOLL RENSEANLEGG	
Organisasjonsnr.: 973614223	Eies av: 964950113
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Bårlidalen renseanlegg	Anleggsnr.: 3035.0025.01
Kommune: Eidsvoll	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 3. november 2012	Sist endret: 19. oktober 2017

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Drift
- Prosess og renseutstyr
- Prøvetaking
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Bårlidalen renseanlegg plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Bårlidalen renseanlegg innen 18. desember 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkning er vurdert, eventuelt hvordan det vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Nora Charlotte Hein Stamsø.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 28. august 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Bårlidalen renseanlegg bli ilagt et gebyr på kr 26 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten sin miljørisikovurdering er ikke oppdatert

Avvik fra:

- Utslippstillatelse for Eidsvoll kommune på avløp (tillatelsen), datert 08.11.2012 med endringer av 09.10.2017, punkt 3.2 Klimatilpasset risikovurdering av avløpssystemet
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5 Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon. Punkt 6.

Kommentarer:

Tillatelsen stiller krav til en kritisk gjennomgang av forhold som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp. Herunder en analyse av konsekvensene av klimaendringer for avløpssystemet. Risikoreduserende tiltak skal identifiseres med hensyn til hendelser med uakseptabel risiko.

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav i eller i medhold av miljølovgivningen. Virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Miljørisikovurdering skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten har to miljørisikovurderinger, som begge ble utarbeidet for mer enn 5 år siden. Den ene omhandler ledningsnett og den andre er en del av kvalitetssystemet for Eidsvoll kommune og omhandler Bårlidalen renseanlegg. Disse er ikke oppdatert, i liten grad revidert og har mangler. For eksempel mangler virksomheten sin miljørisikovurdering vurderinger av utslipp fra renseanlegget og vurdering knyttet til overholdelse av krav som følger av tillatelse og aktuelt lovverk.

Avvik 2

Virksomheten har ikke oversikt over maksuke målt som pe BOF₅

Avvik fra:

- Forurensningsforskriften kapittel 11, § 11-3 bokstav m Definisjoner

Kommentarer:

Forurensningsforskriften definerer personekvivalent, pe som den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF₅, på 60 g oksygen per døgn. Forskriften sier videre at avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største ukentlige mengde som samlet går til overløp, renseanlegg eller utslippspunkt i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som for eksempel skyldes kraftig nedbør. Den ansvarlige plikter å dokumentere avløpsanleggets størrelse i pe.

Virksomheten kunne ved tilsynet ikke oppgi maksukebelastning målt som pe BOF₅ for Bårlidalen renseanlegg. Under tilsynet, i rapportering for 2019 og i årsrapporten for renseanlegget, ble belastning oppgitt som pe beregnet på grunnlag av nitrogentilførsel. Etter forurensningsforskriften skal pe regnes som BOF₅. Ved rapportering til myndighetene skal maksukebelastning rapporteres som pe BOF₅.

Avvik 3

Virksomheten mangler enkelte skriftlige rutiner i sin internkontroll

Avvik fra:

- Internkontrollforskriften, § 5 Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon. Punkt 7.

Kommentarer:

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av miljølovgivningen. Rutiner skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten kunne på tilsynet ikke vise til skriftlige rutiner for:

- oppdatering/revidering av miljørisikovurdering (se avvik 1)
- definisjon av avvik og for oppfølging av registrerte avvik
- håndtering av overløpshendelser

Virksomheten kunne ikke vise til rutine som beskriver revidering og oppdatering av miljørisikovurdering, samt at ansvaret for arbeidet med miljørisikovurdering ikke er skriftlig dokumentert.

Virksomheten har i utgangspunktet et godt grunnlag for avviksregistreringer. Det benyttes to ulike systemer for å føre avvik; TQM og FDV. TQM er et fellessystem for kommunen som anvendes mest for personskader/hendelser. I FDV registreres andre hendelser knyttet til drift. Virksomheten må likevel forbedre og optimalisere bruken av disse to systemene, blant annet fordi det ikke kunne vises til en definisjon på hva som utgjør et avvik knyttet til ytre miljø. Det er derfor usikkert hva som skal avviksregistreres av forhold knyttet til ytre miljø. Det kunne heller ikke vises til en skriftlig rutine som beskriver håndtering av avvik, hvem avvik skal meldes til og hvem som er ansvarlig for oppfølging.

For eksempel så blir ikke avvik i forbindelse med prøvetaking og analyseresultater som avviker fra krav tillatelsen, avviksregistrert hos virksomheten. Det er virksomheten som er ansvarlig for prøvetaking og prøveresultatene, og derfor må avvik knyttet til dette registreres i virksomheten sitt avvikssystem. Ellers er det sentralt at alle avvik som utgjør brudd på tillatelse og relevant regelverk avviksregistreres så disse følges opp og ikke gjentas. Det ble også opplyst om en annen hendelse som hadde forekommet som kunne hatt betydning for renseresultater, som ikke var blitt avviksregistrert.

Virksomheten må også ha en skriftlig rutine for håndtering av overløpshendelser. Rutinen må si noe om hvor det er mest kritisk å ha overløp på nettet med tanke på resipient, og hvordan det skal ageres ved overløp på avløpsnettet som ikke er regulære regnvannsoverløp. Det ble opplyst under tilsynet at styring mellom pumpestasjoner ved hendelser på avløpsnettet og hvilke pumpestasjoner som var mest kritiske med tanke på overløp til sårbar resipient, var kunnskap en måtte tilegne seg selv, og at FDV-system brukes for å se hvor lang tid det er igjen før pumpekum i gjeldende pumpestasjon er full og vil gå i overløp.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten må forbedre sin oversikt over fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet for arbeid med miljø.

Kommentarer:

Virksomheten skal ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med miljø og er fordelt. Oversikten skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten kan med fordel tydeliggjøre og skriftliggjøre ansvar og oppfølging av oppgaver knyttet til miljø. For eksempel var det ikke dokumentert skriftlig hvem som har ansvar for overholdelse av tillatelse, forskrift og lov.

8. Andre forhold

Det forventes et svar fra Miljødirektoratet om situasjonen og oppfølgingen av negativ rensegrad for nitrogen på bakgrunn av tilførsel av rejektivann ved Bårlidalen renseanlegg.

Virksomheten må være oppmerksom på krav i forurensningsforskriften § 14-11 *Prøvetaking*. Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles, registreres og medregnes i rensegraden. Med overløp i og ved renseanlegget menes overløp som avleder urensset avløpsvann før reinneinnetning med utslippsanordning. Øvrige regnvannsoverløp på avløpsnett skal i utgangspunktet ikke inkluderes i avløpsanleggets rensegrad.

Bårlidalen har oppfylt rensekrav for 2019. Renseanlegget har per dags dato god kapasitet. Det må arbeides proaktivt og fremtidsrettet slik at kapasiteten opprettholdes. Blant annet må reduksjon av fremmedvann og forbedring av ledningsnett være prioriterte områder for å sikre god kapasitet i fremtiden.

Ved eventuelle endrende forhold (endring av fysisk kapasitet, tilført mengde, endring i type utslipp, flytting av utslippssted eller teknisk løsning) skal det søkes Fylkesmannen som forurensningsmyndighet.

Vi anbefaler at det søkes om ny tillatelse når det har gått 10 år siden tillatelsen ble gitt (2012).

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen
- Egenkontrollrapport for 2019
- Årsrapport for 2019

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)